Ad laudem libelli.

Aspice presentis o clerice dicta libelli.
Nomen pastoris quisquis habere voles
Terrenis nunq̃ vel pacum rebus adhere.
Hunc mundū spernens celica sola pete
O quanta mentis acie perpendere debet
Is qui pastores accipit officium/
Ne pro diuitiis curam sibi vendicet ipse
Et nō vt populo dogmate subueniat
Crede: tuo dabitur merces condigna labori.
Apte si ꝓpriū reperis ipse gregem.
Illicitus li cecet amor te diuitiarum
Letheas diti in gredere domos
Labitur ex vero si quis tuus agnus ouili
Ad christe clausam dulcius hunc reuoca
Uersus pastor oues ad summū ducat ouile
Terrenos cunm artus spiritus exuerit.

¶ Tractatus qui stella clericorū inscribitur feliciter incipit.

QUasi stella matutina in medio nebule. i. peccatorū ꝓprietates huius stelle matutine ꝑt referri ad quēlibet doctorē fidei id est sacerdotē ꝛ cō tinentur in his versibus.

Lucis splendorē fert secum fert quoq; rorem
Ingens dat letum vigilansq; decens ꝓeit ipsum
Solem defectum lune comitans hyemisq;.
Tempore lucescit cedens estate quiescit.

Glosa Lucis splendorē fert scz. vt ibi. Vos estis lux mundi. Fert quoq; rorē scz in ꝑdicatione. vt ibi Tenebrosa aqua in nubibus aeris. Ingens est. vt ibi. Ecce sacerdos magnus. Dat letū id est facit letū audientē ꝓdicationē q̄ ē in tenebris ignorantie Vigilansq; dicitur vt ibi. Beatus seruus quē cum venerit dñs inuenerit vigelantē. Decensq; dicitur scilz per bonā famā ꝛ honestaz cōuersationē. ꝓeit ipsū solem. i. christum qui est verus sol iusticie. Sicut miles dñm suuz precedit inimicos occidēdo suo gladio acuto vt mortui inūdo viuant christo. Defectū lune comitans id est sancte ecclesie ꝑ compassionē. Unde quis infirmatur ꝛ ego nō infirmor Hyemisq; tempore lucescit. i. in tempore tribulationis aparet in calore fidei. Cedens estate quiescit scz in vrente a feruore luxurie ꝛ a ceteris viciis. Unde qui potuit transgredi ꝛ non est transgressus.

Salamon. Memento creatoris tui ꝛc. Eccles. 12.

Apostolus. Diuisiones ministrancū sunt in ecclesia dei scilicet actiui contemplatiui ꝛ ꝓlati. Unusquisq; in sua vocatione ꝛ in suo ordine vel ministe/

rio vel officio intendat vt virtuose et fideliter in vi
nea operetur. Unde Chrysostomus. Multi sūt pre/
lati siue sacerdotes nomine. sed pauci sunt dignita
te. Unde Apostolus. Melius est esse paucos & vtiles
q̄ multos & inutiles/Lucas. Messis quidē multa:
operarii vero pauci: scilicet fideles & veri. Hieronyᵓ
mus. Si charitas facit preciū in rebus honestis ni=
hil carius deo & hominibus habentibus rationē bo
no & vtili pastore. Johēs. Pastor bonus animā su=
am ponit pro ouibus suis. Unde terdictū est petro.
Petre amas me. Glosa. Amas me plusq̄ tuos co
gnatos & amicos: plusq̄ tes tuas tēporales: plusq̄
teipm: pasce oues meas. ¶ Unde in euāgelio. Qui
amat aiam suam plusq̄ me. non est me dignᵘˢ. Apo
stolus. Erunt hoies seipsos amantes. Illi dicuntur
seipsos amare: qui suū honorē & commodū plus di
ligunt q̄ honorē dei. Augustinus in libro de doctri/
na christiana. Illi vero deū diligūt qui nihil aliud
q̄ vt nomen dei glorificetur exerceant: Unde tā pau=
ci volūt sustinere ꝓpter xpm paupertatē cōtemptū
dolorē: sed cupiūt diuitias honores & suauitates hu
ius mundi. Tales enim nō suscipiūt curas anima=
rū vel prelaturas propter onus vel ꝓpter iugū dñi
sed propter honorem. Cura enim animarū non de
betur honori sed oneri.

Multiplex enim est questio: quomodo sacerdos
vel pastor curam suam intrauerit. vel quo=
modo in ea vixerit: vel qualiter eā rexerit: vel patri
monii crucifixi expēderit: vel ꝓpter quē finē eā su=
sceperit: vel vt pascat gregē sibi cōmissum verbo et
bono exēplo: vel vt pascat a grege. Unde hoc nomē

ab hoc verbo pasco pascis: ⁊ non a pascor pasceris: Vñ illud Yeremie. Pastores pascebãt me/et gregẽ meũ non pascebant.

IN vltima enim cõe reddẽda dicit Joseph i. christus. qui est verus ioseph: fratribus suis scz pastoribus ecclesiaz. Amen dico vobis/ nõ videbitis faciem meã donec adduxeritis fratrem vestrũ minimũ. Glosa. Qui minimũ reqrit nõ obliuiscit maiorẽ. Vñ illud. Sanguinẽ eius. i. animã eius de manu tua requirã. Grego. Tot modis dignus sunt negligentes pastores/quot negligunt animas. Vñ videat q̃lcz pastor vel sacerdos quõ curã suã intrat vel quomõ eam regat/ vel qualiter in ea viuat vel ꝓpter quem finem cã suscepit/ vel quõ patrimoniũ crucifixi/ vt dictum est/ expẽdat ne a dño ei obiciat: in reddendo rõnem yronice. Amice scz temporaliũ rez ⁊ nõ animaz/ quomõ huc intrasti nõ hñs vestẽ nuptialem. i. caritatẽ. qz nõ ꝓpter caritatẽ. i. deum qui est vera charitas/ curã tuã intrasti. vt gregẽ tibi commissum pasceres verbo ⁊ bono exemplo. sed vt pasceteris ab eo. i. vt negligens ⁊ otiosus ⁊ viuens luxuriose/ ⁊ obmutescente dicat dñs Ligatis manibus/ ne possit se defendere/ ⁊ pedib⁹/ ne possit fugere ꝓicite eaz in tenebras exteriores. i. cõtinuo ꝓperue rentes qz plus dilexit lucrũ temporale q̃ animaz ꝓ quibus filius dei mortez sustinuit. Et qz hic vixit deliciose/ ⁊ totus iuspiz̃auit in peccatis/ totus suspiret eternaliter i penis. Et q̃tum gloriatus est in deliciis vite huius/ tantũ luctum date ei in tormentis. ⁊ facite eum montẽ in inferno ⁊ ardeat vt oleum in flãma. ¶ Vñ Isa. Appotiari te faciã sicut gallum

pastor a pasco nõ a pascor ris.

1 Quomodo intrat
2 regat
3 viuat
4 ꝓpter quẽ finẽ cã suscepit

ꝓicite defendere nec fugere.

gallinatiū: qui portat de foro pedibus sursū erectis ⁊ demisso capite ⁊ de coquit in olla. Sic tu decoqris in olla gehennali variis cruciatibus. vt pena correspōdeat culpe: q; nō cantasti nō generasti/ ⁊ cū aliis maior reputaris: sicut gall⁹ gallinati⁹ maior aliis

QUm beneficiuz alicui porrigit valde gaudet sed nō querit primo qs sanctor sit patronus in ecclesia: sed quantū valeat in talibus. Uñ iam pauci curāt quō curā suaz suscipiūt vel intrant/ aut qualiter eam regāt/ vel in ea viuāt scōm deū. nec symoniā abhorrent. sed heu iam in pluribus dñatur

CGrego. Si qs gradus ecclesiasticos vel bñficia querit in tentione vt inde habeat vite necessaria/ hic puerso ordine vult celestia mercari. Longe eni melius esset mendicare vel arere vñ viueret. Uñ Jo. Qui nō intrat ouile per ostiū. i. christū. sed ascendit aliūde: ille fur est aut latro. Fur est furando sibi virtutes ab aliis Latro est occidēdo alias. Fur nō venit nisi vt furet/ mactet ⁊ pdat. Furet virtutes/ mactet corpus et perdt aiaz in gehennā ignis.

QUilibet pastor ⁊ sacerdos in se tenet hñe tria scz scientiā/ eloquentiā/ ⁊ bonā vitā. Scietiā debet habere diuinor libror/ ac eor intelligentiaz in quibus deū cognoscat/ se ⁊ alios. Uñ Bernard⁹ Multi multa sciūt/ seipsos aūt nesciūt. Qui seipsū nō cognoscit nihil scit Hec est eni pbatissima sciētia inter phōs singulares. Dicit eni. Cognosce seipsuz Uñ Aug⁹. in. li. de ciui. dei. prefrt scientie celestiū/ terrestriu ⁊ infernor pprīā cognoscere infirmitatē Uñ ⁊ Ber. Dñe da mihi scire te/ cognoscere me/ diligere te. CEloquētiā debet habere discretā: vt ea q

1.2.3.

scit ⁊ intelligit aliis predicet: ne absondat pecuniã dñi sui. i. sit canis mut⁹ i domo. i. ecclesia. Vñ Isa. Clama ne cesses ⁊ annũcia populo meo scelera eorũ C Tullius. Melius est eloq̃ copiose ⁊ prudenter q̃ aliquit sine eloquentia accuratissime excogitare. Idē. Eloquẽtia est scia recte pferẽdi ex cogitatione cũ ornatu verboꝝ ⁊ põdere sũaꝝ. Ihe. Efficaci⁹ est audire q̃ audiri. Vñ Ger. In scia sacerdotis nec est venia nec excusatio. Danie. alibi ezec. Qui autem docti fuerũt/fulgebũt quasi splendor firmamẽti i. solis. ⁊ qui ad iusticiã erudiũt multos quasi stelle i ppetus eternitates. Vñ Apls. Duplici honore honorandi sunt sacerdotes Primo ppter officii dignitatem. Scõo ppter doctrinã/ pcipue illi q̃ fideliter laborãt in euãge. q̃ ordo fideliũ plator̃ est pcipuus Vitã bonã tenet habere sacerdos vt qua ore predicat ope cõpleat. Actu. i. Cepit ihesus facere ⁊ docere Hiero. Quid enim aliud est dñi loq̃ aut pdicare ⁊ puer se viuere q̃ pprio ore seipsũ cõdẽnare. Orige. Qui aliũ nõ instruit seipsũ docere nõ pt. Gre. Nõ in verboꝝ splẽdore pdicator gloriet sed in ope virtutum. Hier. Doctoris ẽ lapsis manũ porrigere adiutrice ⁊ errãtib⁹ oñdere iter veritatis. Gre. Bon⁹ doctor ẽ q̃ hũiliter seruat disciplinã ⁊ p disciplinã nõ incurrit superbiã. Chryso. Vis bon⁹ apparere circã vitã tuam esto auster⁹ circa alioꝝ pctã esto benign⁹. Audiant te homines parua mandãtẽ ⁊ grauia facientẽ. Gre. Cui i⁹ vita despicit restat vt eius sermo cõtemnatur.

Quiuis enim pastor siue sacerdos sit sedulus in cura sibi cõmissa ⁊ in ambone fidelis predicator vt preco dñi vt paret dño plebẽ pfectã in cathe-

dra vt pius ⁊ discretus iudex in confessione mediator inter deū ⁊ peccatorem. Unde Chrysо. Nō erramus modicā penitentiam iniungentes. Nōne melius est ꝓpter iniam reddere rōnem q̄ ꝓpter crudelitatem. Nam vbi pater familias est largus dispensator ei⁹ nō debet esse tenax. Sed deus est benign⁹ vt quid sacerdos austerus.

Sit etiā sacerdos hec pastor pius in afflictorū cōpassione ⁊ hospitalitate ⁊ in elemosyna q̄ ꝓ pōt̄ largitōe duplici sc̄z corporali ⁊ spūali. Spiritualis continetur in hoc versu.

Spiritualis misericordia

Corrigo parco precor doceo fero cōsulo solor.

Corrigo errantē: parco amicis: precor ꝓ inimicis: doceo insipiētes: fero sustinētes: consulo pucellam inest solor tribulatos. Corporalis cōtinet in hoc versu.

Corporalis misericor:

Colligo poto cibo redimo tego visito condo.

¶ Sūt etiā septē spēs elemosyne. Pria ē quā hō sibi ꝑsi dat. Unū Salo. Miserere aie tue placens deo Idē. Qui sibi nc̄ꝑ cui bonus. Secūda elemosyna ponit lupra pedes dñi quā dat ostiatis mēdicātib⁹ ⁊ pegrinis ⁊ hospitibus i ospicio colligendo ꝓpter deū. Unū Esa. Frange esurienti panē tuū. Aug. Elemosyna est vnguētū quo maria magdalena vnxit pedes dñi. i. pauperes q̄ sunt membra ei⁹ vngebat. Tertia ponit in gremiū dñi: qua dat leprosis infirmis ⁊ captiuis ꝑcipue inter paganos. Unde Eccle. Abscōdite elemosynā in sinu pauperꝝ. Quarta ponitur in man⁹ domini quā hō dat viduis ⁊ orphanis ⁊ illis quos pudet mēdicare: ⁊ q̄ magnū defectū sustinēt ꝓpter honorē tempoalē: ꝑcipue aūt quaz dat amicis ⁊ cognatis ⁊ indigentib⁹. vnde illud. Et

carnē tuā ne dispexeris. Cato. Ignotū tu tibi noli
pzeponere notis. Quinta est q̄ ponit supza coz dñi:
cū homo dimittit offensas sibi illatas verbis iniu-
riis z reb⁹ ablatis. Unde dimittite z dimittet vobis.
Sexta ponit in os dñi quando q̄s offert ad arā p-
posse suo de reb⁹ iuste acq̄sitis vbi offert sacrosctm
coxp⁹ dñi p salute viuoz z moztuoz. Et cum quis
dat sacerdotib⁹ ele mosynā cuiuscūq̄ cōfessione vel
ad calicē vel ad oznamentū z decozem domus dñi.
Unde apls. Operemur bonū ad oēsdū tempus habe-
mus. maxie aūt ad domesticos fidei z doctoxes. s. sa
cerdotes q̄ sunt illūinatoxes fidei. Sapiēcia est cum
qua xps tot⁹ vestit q̄ dat p moztuis q̄ sūt in purga
toxio. Unde i li: macha. Sctā ergo z salubzis est cogi
tatio ꝛc. Sctā est p cōpassione: salubzis est p elemo
synaz largitiōe. Unde Math. Date elemosynā z mū
da erūt vobis oia. Daniel. Redime elemosynis pec
cata tua. Ber. Elemosyna data in vita est lucerna q̄
illuminet aiam ne cadat in tenebzis eternis. Ider.
O hō si iciunas in hoc nō differs a dyabolo: qz ipse
nunq̄ comedit: si vigilat ipse nunq̄ dozmit: si cōti-
nēs es ipe nunq̄ coit: si silētiū tēes ipe nunq̄ verbis
deficit. i hoc solū maxime dyabolicū superas: si ele
mosynis operā pzestas. Beda. Frustra adozaturus
man⁹ suas expādit ad deū q̄ eas ad subueniendū p
posse suo pauperi nō ostēdit. Apls. Pietas ad ōnia
valet. Nam si q̄s lubzicū carnis patit vapulabit: z
nō peribit. Hyeronim⁹. Non memini me legisse ali
quē esse damnatū in hoc seculo q̄ vitā duxit libera-
lem. Gzegoz⁹. Nunq̄ est vacua manus a munere
aut ppter mun⁹ vbi est archa cozdis repleta volun

tate. Au. Qui dat ꝓpter ꝓsenciū pudorē vt inter
pellantis tedio careat rem ꝫ meritū perdit. Unde
versus. Da facie lcta sine letitia faciet scz tue. Si
dederis perdis rem meritūq; rei. Apls. Hilarez da
torē diligit deus. Aug⁹. Elimosyna est res scā au//
gens ꝓsencia ꝫ minuēs pctā separās a demonib⁹
iungens angelis: ꝫ est quasi mur⁹ inexpugnabilis
circa animā. Tobias. Magna fiducia ē elemosina
cor ā deo oibus facientibus eā. Idē. Elemosyna ab
omni peccato liberet ꝫ nō sinit animā introire in te
nebras eternal. Salamon. Sicut aqua extinguit
ignē sic elimosyna peccatū. Elymosyna enim extin
guit ignē pecati ignē ire dei/ꝫ ignē tocius gehēne.

ignis triplex,
1 ignis peccati
2 ire Dei,
3 gehenne.

Iam dictū est de elymosina duplici. scz spūali
ꝫ corporali ꝫde speciebus eius cū auctoritati
bus ꝓbatis. Nunc dicendum est de suffragiisqui
bus sacerdos animab⁹ existentib⁹ in purgatorio te
netur suffragari quoꝫ elemosynis vsus ē/ꝫ vtitur
quibus anemabus purgādis i penis purgatorii an
nus ꝑ die statuit in penitenca in hac vita, neglecta
vel uō per acta que anime sūt tercia pars ecclesie ex/
pectantes inpurgatorio libe rationē. Exemplū de
filis israel per desertū transeuntibus. xl. annis qō
xl. dieb⁹ transissent si cōtra deū nō peccassent. Tri/
plex eni dicitur eccsla scz in hoc mūdo militans in
celo triūphans/ in purgatorio expectās vt ꝓdictū
est liberationē cum quibus quatuoꝫ modis ꝓcipue
potest subuenirī. Unde versus.

Missa ꝓces dona ieiunia quatuoꝫ ista.
Absoluunt animas quas purgans detinet ignis.
Qui ignis ꝫ cetere pene purgatorii grauiores ꝫ acer

ciozes sūt ꝙ oēs pene martyꝝ ꝛ oīa gēa tozmētoꝝ
q̄ in hoc mūdo a tyrānis potuerūt excogitari: ꝛ ad/
inueniri quaꝝ animarū numerus omniū viuētiuꝫ
multitudinē excedit. Unī Augꝰ. Nescit quit petit q̄
purgatoziū petit. O deus ꝙ dulce erit in hoc seculo
satisfacere. Dico ꝙ est grauius in purgatozio esse
ꝙ diu oculis potest claudi vel apiri/ ꝙ illa pena quā
habuit beatus Laurentius in craticula. Unde vna
lachzima de puero cozde plata: plus purgat ꝙ decē
anni in purgatozio. Tñ inter duo mala minꝰ malū
est eligendū. Uñ aie clamāt vt Job. Miseremi mei
miseremini mei saltē vos amici mei: qz manus dñi
tetigit me. ¶ Duplex ēt manus in hoc loco intelli
gitur. s. manus tangentis. i. in purgatozio animas
purgans expectantes liberationē. ꝛ manꝰ dānātes
scz in inferno. Uñ. Machabeoꝝ. Sancta ergo ꝛ sa
lubzis ꝫ cogitatio p defunctis exorare. Sancta p
cōpassionē caroꝝ. salubzis p elemosynaꝝ largitio//
nem ꝛ ozationē fideliū. ꝛ pcipue sacerdotū: quibus
cōmittunt aie. qz elemosyne sūt sibus aiaꝝ: ozatio
vero potus. Jeiuniū fideliū magna refectio ꝛ cōui/
uiū: peregrinatio caroꝝ: penaꝝ alienatio ꝛ ereptio
Indulgentia vero eis data pdest put hic meruerāt
dū viuerent. Uñ legit in cōmendationib⁹ animaꝝ
Deus cui soli cōpetit medicinā pzestare: post mozte
i. indulgentiā. qz ibi aie sunt de fozo ecclesie expectā
tes liberationē scz in purgatozio: quas manus dñi
tetigit vt dictū est. ¶ Pze oībus aūt remediis q̄bus
aiabꝰ existentibꝰ in purgatozio pōt subuenire milla
pcellit. Gzego. O quantū ꝛ viuificū donū dei: quia
nūq̄ diuina celebzant mysteria/ q̄n ibi ꝛcurrāt duo

virtuosa opera scilicet vnius peccatoris cõuersio vl ad minus vnius aie de purgatorio liberatio. Unde caueant heredes parentũ ꝛ carorꝫ mortuorꝫ ꝗmissa rii testamẽtorꝫ ꝛ maxime sacerdotes ꝛ ceteri qbꝫ aie cõmittuntur vl quorꝫ elemosynis vsu sunt vel vtũ tur ne aliquo modo eis hec remedia subtrahant vel differãt qꝛ eorꝫ viaticũ est qꝛ pro furto ꝗmo sacri legio eis reputatur: qꝛ primo mortalit peccãt in deũ ꝙ eas sanguine suo redemit. Secũdo in sctõs ꝛi oẽs angelos de quorꝫ collegia sũt dum liberantur. Ter tio peccãt in oẽs animas existentes in purgatorio/ qꝛ impediunt earꝫ absolutionem. Quarto peccãt in oẽs xp̃ianos viuos p quibus aie liberate a penis o rarent ꝛ intercederent ad deũ. ¶ Pro quibꝫ negli gentius tales si non satisfecerint in presenti/ grauit punientur ꝛ in futuro seculo damnabunt.

SEquitur/ vt supꝛaditum est/ vt quiuis pastoꝛ sit sedulus ꝛ fideliter sollicitus pro grege sibi cõmisso scilicet pro viuis ꝛ pro defunctis ꝛ non plo/ naꝫ acceptoꝛ: qꝛ xp̃s generaliter vno eoꝝꝫ precio id est oẽs redemit vt mereant a dño derecte cõmen dari dicente. Euge serue bone: qꝛ sup pauca fuisti fi delis: supꝛa multa te ꝗstituam.

QUo ergo ordine censetur ille qui semp ablẽs ꝙ a cura sua nec ꝑsit vt pastoꝛ nec regt vt mer cẽnarius. In illo eximio ordine in quo nullus ordo ꝛ sempiternus honoꝛ inhabitat. Verũ. Miroꝛ clericos aliud ee ꝙ qõ apparent i vestitu ꝛ habitu: aut ꝑtulũ sunt clerici gestu ꝛ actu neutrũ exercent: nec regũt sc vt clerici deberẽt: nec pugnãt vt laici: in oꝛ

diu ãter plures ex eis vinũt cõtra canones altaria ecclesie cõfundẽtes seipsos ⁊ totius clerici honestatẽ Et qz hic cũ oĩbus puerle vivẽtes moꝛib⁹ ⁊ vita pticipãt oĩ pena infuturo puniẽtur. Uñ Ozigineo. Unũ quodqz qd̃ est peccatũ habet suũ demoniũ: et vnũquodqz demoniũ habet suũ supplicium. Attẽdite ergo o vos sacerdotes ad qd̃ vocati estis electi et cõstituti/vt dictũ ẽ/⁊ seruite deo in scitate ⁊ iusticia Uñ apls. Nõ eni vocauit nos dñs in immũdicia⁊: sed in sanctificationẽ. Unde idẽ. Hec est eni volũtas, Cor.7.1. dei sanctificatio vestra vt sciat vnusquisqz vas suũ id est coꝛpus in sanctificatiõe possideꝛe: quia ambulans in via imaculata. i. in castitate mentis ⁊ coꝛporis hic mihi ministrabit in tanti coꝛpoꝛis ministerio ⁊ ego dñs exaudiam eũ. Uñ Aug⁹. Quid ꝓdest si castitas seruẽ in coꝛpoꝛe ⁊ mentis integritas itus polluitur in mente. Cesari⁹ virginitas i coꝛpoꝛe nihil ꝓdest si charitas a coꝛde discedat ⁊ humilitas iam carnis integritas seruatur/ si animus tumoꝛe superbie coꝛripiẽ. Bernar. Superba castitas non ẽ vera castitas sed oꝛnatum diaboli ꝓstibulũ Aug⁹ Animaduertite o sacerdotes in quanta puritate et tremoꝛe debetis accedere ad istd̃ sacrificiũ ad quod xps accessurus sanguinem sudauit pꝛe ãgustia vbi ipse sacerdos mirabiliter ⁊ ineffabiliter obtulit. Uñ dicatis cũ ꝓpheta. In toto coꝛde meo exquisiui te Coꝛ mundũ crea in me de⁹. i. restaura ⁊ spm̃ rectuꝫ innoua in visceribus meis vt te ꝓfecte diligere ⁊ digne laudare mereaꝛ.

QUid ergo dicendũ ẽ de sacerdotibus manife/ ste cohabitantibus cuꝫ mulieribus vel adul

tractantes et sumentes/ꝙ q̄ crucifixerunt eū ambulantē in terris/nō quasi crucifigentes/sed quasi tāti sacramenti indigne sectores ⁊ pfuntuosi ꝓceptores q̄ illi semel deū crucifixerūt in terris/isti/ꝙtuꝫ in eis est indigne tractātes ⁊ sumētes quotidie crucifigūt. Ambro. Qui indigne cristū sumit. idez est ac si ipsum interficiat. Aug⁹. Melius ē spūalia pennit⁹ omittere:ꝙ indigne tractare vel tangere. Idē Inter oīa misericordie dei opera q̄ ab initio impēsa sunt saluti hominū:nihil mirabilius: nihil excellentiꝰ ꝙ/p mundo crucifixus ē dñs. Leo papa Magis admiranda ē dei humilitas ꝙ sua maiestas. Aug⁹. Minima gutta sanguinis christi/sufficillet ad redēptionem generis humani. Sed ideo maior copia sāguinis eius data est.vt copiosior clarescceret christi affectus nos diligentis. Uñ Ber. Patet enim amor christi nos diligentis:in vulnere lateris.

ATtende ergo o homo/quantū p te datū sit ⁊ maxime tu sacerdos qui corpus ⁊ sanguinez tractas dñi. Timendū vero est ꝙ dñs tales sacerdotes indignos/vt dictum est:nō exaudiat sed magis eū adiracūdiā puocant. Uñ illud. Pzouocauerunt eum filii eius ⁊ nō filie. sed Belial in cordibus.i.in peccatis.ideo dñm nō placant/sed magis offendūt eum. Nam etiam loca sacra que tangūt ⁊ calcant: ꝙ diu sunt in peccatis obstinati contaminant. Ber. Sacerdos sine offensa viuat q̄ pro offensis iudicez deum interpellat ne offensum potiꝰ ad iracundiam puocet ꝙ cōpescat. Aug⁹ Malus preiudicū deus in mūdo nō patit ab hoibus viuentibus ꝙ a sacerdotibꝰ carentibus scientia et bona vita. Idē. Plus

placet deo vlulatus canū vl lapoꝝ q̄ cuntus inimi coꝝ.i.clericoꝝ maloꝝ.Gre.Nihil est quod tantum offendat ecclesiā dei:q̄ q̄ indigni assumant ad regi men animaꝝ.Usi pꝛelati q̄dā nūc tꝑis paꝝ curant quos iam ad oꝛdines recipiant vel admittant/vel quibus in sacerdotes ꝓmouendos manꝰ imponāt Usi laici iam clerꝝ vilipēdūt:ꝛclaues ecclesie minime curant: totamq̄ dignitatē sacerdotū q̄ negligētes ꝛceci sunt duces coꝝ ꝛ ductores ceꝝ.Aplus.Ca/ uendū est ne cum aliis pꝛedicauerim ꝛ ipse repꝛobꝰ efficiar.Pꝛedicandū quidā non mechandum/ꝛ ipsi mechant.nō furandū et ipsi furant.ꝛc. Uicia tam verbis q̄ factis inoꝛdinate viuētes pficiūt. Hec oīa pꝛatis ꝛeccliastice coꝛrectioni cōmittimꝰ coꝛrigēda

Cor.9.

OUos ergo pꝛelati ꝛ pꝛbyteri/in vobis pēdet aie vꝝoꝝ subditoꝝ vobis cōmissoꝝ. Pꝛelbyter dī quasi pꝛbens iter gregi sibi cōmisso.sc̄z verbo ꝛ bono exēplo vite.etiā ꝓ posse tēpoꝛale subsidiū.et nō hn̄ querat lucrū tēpoꝛaliū/sed animaꝝ ꝓ quibꝰ filius dei moꝛtē sustinuit.Usi dicit dns. Duē perditam de manu pastoꝛis requirā.

unde dicit.

LEgitur in tēcio libꝛo.Regum. Cum regina Sabba:ꝛ aula Salamonis esset intuita oꝛ/ dines ministrancia ad mensam regalem:ꝛ omnez oꝛnatum cuꝛie ꝛ familie pꝛe omnibus laudauit oꝛ/ dinem pincernaꝝ:erant enim vnius habitus.

CAula Salamonis signat ecclesiā.Regina mē:ꝛ sc̄z summi regis.i.altare in quo conficitur/ tractat ꝛ sumitur/ꝛ fideliter ministrat sacrosanctū coꝛpus chꝛisti.Cui mense diuersi sacerdotes deseruiunt:et angeli infiniti qui dicunt virtutes celoꝝ.

Cuius mense .s. altaris: sacerdotes sunt pincerne
Ideo debent esse vnius habitus. i. vnius sancte cō/
uersationis in Aula summi regis. vt possint dicere
cum Psalmista. In domo dñi ambulauimus cum
consensu. i. in voluntate. Qui pincerne scz sacerdo
tes pre oibus sūt electi z constituti ad diuina libā//
mina ifundenda z ad honorē sūmi regis z familie.
i. fidelibus ppinanda. Unde eis dicitur p prophetā
Mundamini qui fertis vasa domini. i. preparate il
li corda vestra in omni virtute z mundicia interius
et exterius. Interius per charitatem exterius per
bonam famam z honestam conuersationez vt dig
ni sitis bibere de manu dñi calicez vini meri plenā
mixto. Psal. Calix meus inebrians q̄ preclarus est
Canti. Bibite vinum quod miscui vobis. sed in me
a passione sanguine z aqua de meo latere prolinen
te z inebriamini vino mee dilectionis non tamē di
co merо sed meracillo sed illius vue de qua legitur
vt biberent sanguinem vue miracillimū. i. sangui
nem virginis intemerate. vue dico illius vitis qui
dixit ego sū vitis vera et pater celestis agricola est.
Nobilis est vinea in qua pater celestis agricola est.
nobilis vitis filius dei est. nobiles palmites scili cz:
apli Nobile vinū eis cuius sacerdotes sūt pincerne. i.
illius sanctissimi vini id ē sanguinis christi qui pro
fluit de torculari qđ dñs solus in ara crucis dū pa/
teret mortē calcauit q̄ oibus scz sanguiē vue p̄dicte
i eū credētibus ppinaret meracillimū quē assūpsit
hō factus de mūdissima carne gloriose virgis marie.
Eya vos sacerdotes pincerne viri salamonis/
id ē ihesu xpi z camerarii z secretarii z dispen/

fatores ministeriorꝝ dei diligenter attendite in quo gradu ⁊ dignitate sitis constituti scilicꝫ sup omnia bona domini. Unde Augustin⁹. Quid potuit deus plus facere sacerdotibus ꝙ seipsum creare tractare sumere ⁊ ministrare: Ergo redite ad coꝛ ⁊ inspicite illud insigne pꝛiuilegiū vestre dignitatis. Quinꝙ enim sunt dignitates sacerdotum pꝛe ceteris.

¶ Pꝛimo dicitur sacerdos. quasi sacris dotatus: scilicet sacris ordinibus. quia ipse est in summo gradu. qui est sacerdotium.

¶ Secundo. quasi sacris deditus. id est sacramentis. ad sacrificanda sacramenta. Naꝫ ipse sacrificat sacrosanctum coꝛpus dominicum. verbis. signis. pꝛodigiis. et cetera sacramenta.

¶ Tercio dicitur quasi dans sacra. Dat enim baptismū: confessionem: penitentiam: indulgentiam: eucharistiam: benedictionem: ⁊ extremā vnctionē.

¶ Quarto sacerdos dꝛ quasi sacra docens. Docet nī verba sci Euāgelii. articulos recte fidei.

¶ Quinto sacerdos dicitur sacer dux. quasi ducatum pꝛebens ⁊ iter populo ꝺei ad regna celoꝝ. verbo sane doctrine. ⁊ bono exemplo vite.

¶ Unde versus.

¶ Sacris dotatus: ⁊ sacris deditus atꝙ: } Dignitates sacerdotū quinq;
Sacra docēs: sacra dans: ⁊ dux sacer esto sacerdos

¶ Bernardus. Elegi mihi in sacerdotem dignum mansionis habitaculum in vase vitreo. Quia licet vitrum de vili materia sit, tamen pꝛobatur clarius super aurum ⁊ argentum. Sicquilibet sacerdos: ꝙuis sit peccatoꝛ. tamen pꝛelucet oībus aliis rebus regibus ⁊ pꝛincipibus. ⁊ est dignioꝛ omni creatura

Vos estis genus electum: gens sancta :regale sacerdotium:populus acquisitionis:non solum temporalis electionis:sed eterne predestinationis.
Elegit autem vos Dominus ante mundi constitutionem in qui nondum eratis nisi predestinati.

predestinatio quid.

¶ Et est notandum q̄ predestinatio nihil aliud est: q̄ gratie vel glozie preparatio. scilicet gratie in presenti ⁊ glorie in futuro. Unde Augustinus super illo verbo: Elegit ⁊ preelegit.
O presbyter siue sacerdos/si deus te sic elegit reddet rationē villicationis tue quid vel quod in hoc seculo elegeris dū deus vltionē ate requiret. quia scriptū est. Cui plus donauit plus requiretur ab eo.

O Uenerāda sacerdotū dignitas:si digne ⁊ sacerdotaliť vixeritis:intra quoz man⁹ velut in vtero virginis ⁊ filius dei incarnať. O celeste mysteriū qđ p vos/pater ⁊ filius ⁊ spūsscтūs:tam mirabiliter operať.q̄ vno rodēq̄ memēto idē deus q̄ presidet in celo in manibus vestris est sacrificium.
Gregozius. Hoc tam insigni priuilegio stupet celuz miratur terra, veretur homo/hozrescit infernus: cōtremiscit dyabolus/ venerať angelica celsitudo.

Hoc dē de incarnatione filij dei.

psal. 115.

¶ Quid ergo retribuam domino p omnibus que retribuit mihi (verbi gracia.)
{Iste qui creauit me dedit michi create se.
{Qui creauit me sine me creatur mediante me.

¶ Quid ergo retribuam domino p tam singulari dono sacerdoti mihi impenso:quod est datū optimū ⁊ donum perfectum. Quasi dicat. Nescio nisi duo minuta scilicet corpus ⁊ animā. Corpus in seruitutem:⁊ animā.in laudem. Unde psalmista.

duo minuta corpus et āia. #

Lauda anima mea dominū laudabo dñm in vita mea psallam deo meo q̄ diu fuero. ⁊c.

¶ Notandum p̄o sacerdote.

Considerate ergo mirabilem vestre excellentie dignitatem/q̄ uos deus non solum p̄ cetero genere honorauit/sed etiam p̄e cunctis creaturis quas ad laudem et gloriam nominis sui creauit. ¶ Unde Dominus. Ego constitui te super gentes ⁊ regna/vt euellas peccati maculā/⁊ edifices corda hominū penitentiam agere volentium: et dispdas errores/⁊ plantes virtutes in animabus viuificandis. Unde Dominus. Ego vos elegi de mundo et posui vos ad gratiā vt eatis volendo/⁊ fructū afferatis fideliter opando/⁊ fructus vester maneat in eternū congregando. Ber. Nullus fructus carior deo est q̄ fructus aiaꝝ p quib⁹ mortē sustinuit filius dei. Qui enim deo in oibus hoibus lucrant animas p baptismū regenerāt/⁊ p confessionem ⁊ p penitētiam reuocāt. ⁊ eos sacramento eucharistie cibāt. q. dicat nullus nisi sacerdos. Malachie. Labia sacerdotū custodiūt scientiā scz dei/q̄ angelus dñi exercituū ē. Angelus interpretationem/angelus in diuinaꝝ gratiarū actione. angelus in ardore charitatis. angel⁹ in subiectionis humilitate. Salua reuerentia angelorꝝ/quorꝝ infinit⁹ est nūerus./dico q̄ maiores estis q̄ angeli: ⁊ precellitis dignitatem eorꝝ/largo mō loquēdo. Cuiq̄ nāq̄ angelorꝝ tradidit deus q̄ dictū est sacerdoti: scz. Quodcūq̄ ligaueris sup terram/erit ligatum ⁊ in celis. Mal.

Nota due claues sunt. scz ecclesie et potestatis date a dño beato petro. ⁊ ceteris hoibus non

omnibus/ sed solis sacerdotibus ⁊ successoribꝰ suis
Licet eni solus deus peccata remittat: tamē nunꝯ
vel raro sine suis ministris. id est sacerdotibus Nō
potest probari p lepros: quos cum dñs mundasset
dixit. Ite ostendite vos sacerdotibus: ⁊ humiliter
obedite: ⁊ dum irent mundati sunt.
Probari etiā pōt per lazarꝰ quē cū dñs suscitasset
a mortuis dixit discipulis suis. soluite eꝫ et sinite
abire: ⁊ quare ipse dñs non soluit eū a vinculis cor
dis qui soluerat cum a vinculis mortis ⁊ quare nō
iussit Mariā et marthā sorores eius soluere vel iu
deos cognatos eius qui erant ei ꝓpinquiores debi
to naturali ꝙ discipuli domini Per hoc euidēter pa
tet ⁊ ꝓbat ꝙ solis sacerdotibꝰ data est potestas a do
mino ligandi atq; soluendi. Ecce quanta dei benig
nitas ⁊ sacerdotum dignitas: quia ipse dominus
quādoq; per malos bonum operatur: ⁊ hoc ideo ne
claues ecclesie a fidelibꝰ paruipēdant: qꝫ si aliquan
do sacerdotes nō habēt ex merito tamen habent ex
officio dignitatis. Et si quis sacerdotū in dignus sit
/qō ablit/ hoc sibi nō tibi.

Nota cōtra ꝓp: et anabapt.

Ecce quāta potestas vobis sacerdotibꝰ data ē
quia lingue vestre claues celi facti sunt. Ber
nardus. O quantam dignitatem cōtulit vobis de
us. Quanta est prerogatiua ordini sacerdotalis.
Preetulit vos regibus terre: preetulit hunc ordinem
omnibus hominibus: immo vt altius loquar: pre
tulit vos angelis thronis ⁊ dominationibꝰ. Sicut
enim nō angelos sed semen apprehendit abrahe ad
faciendam redemptionē: sic nō angelis sed homini
bus scꝫ solis sacerdotibus corporis ⁊ sanguinis sui

cõmisit cõsecrationem. ¶ Nota q̄ adq̄ninq̄ verba sacerdotis stantis ad altare dei ⁊ dicentis verba canonis. Hoc est enim corpus meum: quibus verbis dominus dedit vim cõficiẽdi in cena prelatis vel in lanceatione languine ⁊ aqua de suo latere profluente bicebatuo. Hoc facite quociescunq̄ sumitis in meã cõmemorationez id est ob mei amoris memoriam quam exibui in cruce passus pro vobis. Tũc enim vt dicit Bernardus. Celi celorum aperiuntur ⁊. ipse christus qui est in sinu patris mox venire dignatur in manus sacerdotes cui virtutes celorũ deseruiunt ⁊ panis in altari in verum corpus christi: ⁊ vinum in eius sanguinem conuertitur ⁊ transmutatur: ⁊ sub modica forma panis totus velatur verus deus ⁊ homo. Unde Esayas. Vere tu es deus absconditus scz in hoc pane ⁊ medecina sub nebula Psal. Mirabilia opera tua, domine. s. in hoc sacramẽto corporis ⁊ sanguinis tui ⁊ anima mea cognoscet nimis scz credendo firmiter

Quinergo tãte dignitatis sit sacerdos q̄ creator sit sui creatoris ⁊ totius creature ipsũ perdere vel dãnare incõuentẽs est. Ut Ihñ. Sicut patrẽ interficere filiũ impossibile est: sic creatorẽ p̄dere creaturã incõueniẽs est: Sicut in ecclesia reliquie sctõrũ quarũ aie in celis sũt cõgũt: sic ipse deus requiescit i corde digni sacerdotis. Aug⁹. Elegi cũ ⁊ pelegi mihi cor digni sacerdotis habitaculũ dignũ mee mansionis tãq̄ in uase vitreo. Licet vitrũ sit de vili materia. tñ splẽdidius ẽ auro ⁊ argento: sic sacerdos plucet digniori ⁊ maiori corã deo oibus hominibus regib⁹ ⁊ pncipib⁹ hui⁹ mũdi in sua dignitatte

Unde honozandi sunt sacerdotes quibus deus tantam in mũdo pze omnibus hominibus cõtulit gratiã ꝛ honozẽ. Unde domin⁹. Qui vos audit me audit: vt qui vos spernit. me spernit. Apostolus. Qui vos cõturbat scz indebite iudiciuz pozrabit quicũqz est ille. zacha. Qui vos tangit sacerdotes offendit pupillã oculi mei. Et dominus in psal. Nolite tangere cristos meos: quos ꝛ ppbetas vocat dñs. Et in ppbetis meis nolite malignari.

Legitur de alexandro rege magno qꝫ cũ venit hierusalẽ ad expugnãdũ eã occurrit ei sacerdos iudeoruz in oznatu pontificali: quesiuit rex ꝗs esset: ꝛ dictum est ei qꝫ esset sacerdos altissimi. Ipse vero discendens ab equo humiliter inclinando honorauit eũ. Et sic iudei per eũ obtinuerũt graciam regis: ꝗtomagis sacerdotes xpianorũ huius tẽporis honorandi sunt qz ipse deus honoratur in ipsis cuius camerarii sunt ꝛ ministri. Salomõ. Dabit illis scz sacerdotibus electum dei donum et sors in templo dei altissimi scz sors duplex gratie et glozie. De sozte gẽ Apostolus. In manib⁹ tuis soztes mee id est ozdo ꝛ vita electõis. De sozte glozie. Daniel. Stabis in sozte tua in finẽ dieꝝ. Sapi. Ecce cõputati sunt. s. sacerdotes inter filios dei et inter sãtos sozs illoꝝ est. s. sacerdotũ. Merito ergo gaudete et benedicete vos, sacerdotes dñi dño laudate ꝛ superexaltate eũ in secula: qui vos ad tantã glozią elegit

Uenit filius hominis querere ꝛ non seducere saluare ꝛ non dissipare sicut mali pzelati. De ꝗbus sapiens Duꝝ est iudiciũ his ꝗ male intzãt, ducius his ꝗ postꝫ intrauerũt male viuũt. durissimũ

his qui male p̄sunt. ¶ Tres enī sunt questiones quomodo intrast: quomō viristi: ⁊ quomō rexisti. De p̄mo. Amice quomō huc intrasti nō his bñ nuptialem? Si forte canonice intrasti: non p̄ p̄cū violentias: nō p̄ p̄cium: nō per cōsanguinitatem. Adhuc restat qua intentione aut p̄ charitatē aut p̄ cupiditatē. Si p̄pter deū faciat que dei sunt: sicut qui venit ad forū: faciat ea p̄pter que venit. At ille obmutuit: quia nō placuit sibi de hac questione. q̄a oculus eius nō erat simplex. i. intentio. igitur totus corpus erat tenebrosum. Unde dñs. Mittite eum in tenebras exteriores. ⁊c. ¶ Secunda questio fit per Isayam. Tu quis es? quasi quereret quis hic? qualiter veniſti in ecclesiā tuā: Si nescis respōdere sequitur: aoppr̄tari te faciam quasi apostat̄ gallus gallinacius qui maior est aliis. Et maiores iam in ecclesia dei iam nihil faciūt sed minores. ¶ Tertia questio fit per Hieremiā. Ubi est grex tuus q̄ datus est tibi pecus inclytū. i. valde gloriosum. Et ne credas deum posse dubitare de aliqua oue. Dicit enim Adhuc transibunt oues per manus numerantis. Si igitur non solum p̄ro vobis: sed p̄ singulis subditis oportet rationem reddere: q̄ durissimū putas iudicium erit omnibus qui p̄sunt.

¶ Tria sunt quibus optime diabolum vincimus sc̄z ardens cogitatio/ carnis mortificatio. et acuta oratio. De p̄mo Psalmista. In meditatione mea exardescit ignis quo fugas diabolū fulgura chorusc̄ans maxime si meditatōnes sint de passione x̄pi. De secundo Aplus. Castigo corp⁹ meū ⁊ i seruitutē redigo. De tercio Augustī. Oratio humilis diuinū

Tres questiones.

Esay.

Jer.

Psal.

Cor. 9.

ꝓmereꝯ auxiliū ¶ Christus dicit ꝙ ezechielē ad ꝓ
latum. Speculatorē dedi te domui israel. i. laicis.
Unde valde necesse est vt sint lucidi pastores/qz ne
mo potest in speculo speculari lutoso. Christus ē sol
pastor debet esse luna/luna autē nō habet lumē nisi
a sole. ita sacerdos nō habet recipe decorē a mundo
sed tm̄ a christo. ¶ Item sacerdos q̄ ꝓ nūmis ce/
lebrat videt dicere cū iuda. Quid vultis mihi dare
& ego vobis eū tradā. Ergo nefas est vendere dm̄
suū. Cogita qꝫ ꝓximus seruus venditor seipsum su
spendit. Judas eni nūmos misit in tēplū. Peiores
sunt sacerdotes q̄ denarios ꝑ q̄bus cantāt/mittunt
in lupanar & in ventrē suū. Judas semel christum
vendidit & de hoc penituit. & tu forte multocies vē/
didisti & nō penites. caue ne desperans teipsum su/
spendas. Ber. Veniēt ante tribunal iudicis audiet
populorū accusatio & grauis allegatio. quoꝫ vires
runt stipendiis: & nō deluerunt eoꝫ peccata. Audi
dm̄ dicentem. Vos comeditis peccata populi. Et
alibi. Pasce pasce/sed nō dicit Vende vende. Item
O bone ielu videt ꝙtra te conspirare vniuersitates
populi christiani. Nam illi in persecutione tua sunt
ꝓmi/qui in ecclesia vident gerere ꝓcipatuz. Si
quis de populo deuiat ille solus perit. sz sacerdotis
error multos pertrahit: si etiā nō obest ꝙtū ꝓdest
¶ Bernar. O sacerdos corpus tuum efficitur quo/
tidie sepulcrū christi: cur tūc ꝙ os tuuz egredit falsi
tas ꝙ qō quotidie ingredit veritas? Cur oculi tui vi
dēt vanitatē/qui quotidie aspiciūt veritatem? Cur
manus tue extendunt ad illicita & inania que tenēt
tenentē oia. Cur te ingurgitas ebrietate q̄ tot⁹ ple/

nus debes esse bonitate. Rogo ergo te vt fugias oēz vanitatē in futuro cōdemneris. ꝑ veritatē. Tanto vtiqz granius cades ab alto quāto excellēti⁹ polles dignitatis officio. Idē Ber. O dñe pastozes tui mutati sunt tonsozes agni in lupos: defensozes in dissipatozes/q̄ debebrēt esse sobzii/quotidie sunt ebzii/qui pzelati pilati/qui casti incasti/q̄ pastozes seductores Nōne totiens repetitum est/ Petre amas me pasce oues meas quasi dicat nisi tu me ꝑfecte diligas. id ē plusq̄ te tuaz tuos/non intzomittas te de cura ista. nec tu sacerdos z maxime pastoz ꝓ quib⁹ ꝓ q̄b⁹ effusus est sāguis me⁹. Ber. Nō debet alioz ducatū suscipe. q̄ nō vult aliosbñ viuēdo pzeire. Nullus its vili pēdit officiū suum sicut clerici. Fabzi z agricoli mane surgunt sed nō ipsi dozmiūt eni vsqz ad meri diē. Ber. Ue sacerdotibus miseris ꝑditozib⁹ sociis qui chzistū itez. i. inq̄tū in eis est/ crucifigunt z sanguinē testamenti pollutū ducūt. Qui manibus pollutis: oculis impudicis: oze venenato/ cozde impu// dico dū ad reuerendū sacramentū nō reuerenter accedūt angelos assistētes ostendūt z de singulari medicina sibi mirabiliter acquirūt eternā damnatōez Cauete vos pzelatuli vocatozes vt catuli mozte nō attenditis: qui fauozem vēditis. Dant nūmi: pcurant parvuli scz idiote irregulares/ excōmunicati: giezite/ebzeosi/lusozi: nunq̄ casti semper incesti. Ue vobis ve z semper ve.

Dominus transiens de hoc mūdo ad patrem ecclesiam/ quam suo sacratissimo sanguine redemit/ fratribus suis scz sacerdotibus regendam cōmisit: dicens. Exiui a patre z veni i mundū. iterū

relinquo mūdū ⁊ vado ad patrem vos oues meas custodite ꝓ quibus sanguis meus effusus est.
Quanta sit dignitas sacerdotalis scilicet officii et ordinis audiamus ⁊ videm⁹. Quantūcunq; enim sit aliquis bonus/tamen nō potest conficere corpus christi nisi ordinatus fuerit: vt officii sacerdotalis exhibeat ministeriū:dei autem officium tribuere et benedictiones. Unde Augustinus. Sacerdotes nō ꝓpria virtute benedicunt. sed quia christi figuram gerunt: ⁊ ꝓpter eum qui in ipsis est benedictionis tribuunt plenitudinem. O sacrum ⁊ celeste mysterium qđ per vos:pater ⁊ filius ⁊ spiritussanct⁹ operatur: credimus q; post deum nō est tanta gratia ⁊ potestas sicut vestra est. Unde. Ber. Super potestate vestra et tam insigni ꝓuilegio vestro stupet celum/miratur terra/cōtremescit dyabolus/ abhorret infernus/veretur homo/ veneratur/ pluriumum angelica celsitudo/q; vno eodemq; momento deus qui ꝓcidet intelo/in manibus vestris est in sacrificio. Sed vnde hoc dulcissime ⁊ pissime iesu vt sacerdotes/qui sunt vt nos/vermiculi ⁊ puluis ⁊ cinis te ꝓsentez habere mereanť ꝓe manibus/pre oculis: q̄ totus ⁊ integer sedes ad dexterā patris:qui vnius hore momento a solis ortu vsq; ad occasum: ab aq̄lone vsq; ad austruz ꝓsto es dñe? Certo nō ex debito/nō ex merito/sed ex volūtatis tue beneplacito ꝓparasti te in dulcedine tua pauperi deus: scilz sacerdoti. Hec est vere celestis indulgentia. Hec est cumulata gloria. hec est vere supercxcellens gloria:sacerdotem deū tenere in manibus: nullis angelorū nullis archangelorum: nullis spiritub⁹ sed hoibus

nō omnib⁹ sed tñ ordini vestro cōmissam esse credi
mus celebrationem tanti misterii. vt cōsecratus in
sacerdoté pontifex idipsum constituat in altari quod
christus in cena paschali confecit manibus suis Jn
altari quippe sacerdotū ore & manib⁹ cōficit corp⁹
christi. nō creat nō nascit: sed qō totū in dextera pa
tris/est est totū in manibus/totum in ore sumentis
vnus in multis & diuersis. Osacerdos tu es sacer
dux/sacra docens/sacrū dans. Sacer dux in exhor
tatione: sacra decēs in participatione carnis & san
guinis christi/sacy dās p deo: exēplū viuēdi ceteris

Recordar me legisse quod accidit in burgūdia
cum sacerdos quidā veniret ad sinodū tran
sieus per mediū nemorū obuiū habuit dyaboluz in
figura hominis transfiguratū quez cum salutasset
tradidit ei litterā quandā clausam tradendam epō
& vniuersis rectoribus in illa synodo congregatis:
quā cum aperuisset episcopus in presentia omniuz
scriptum legi. Tenor aūt illius littere erat iste. Rectores
tenebraz rectoribus ecclesiarū salute Mandamus
vobis q multuz diligim⁹ vos: q quodcūqz vobis
cōmittitur ad in fernū cū magnis glomerationib⁹
destinatis. Jtē alibi dictum fuit epō peruerso a chri
sto dnō. Quādo mich reduces aias quas cuz prauo
exemplo dānificasti. Ber. Timeant clerici ministri
ecclesiz qui in terris res santoruz quos possident
tam inique gerunt vt stipendijs que sufficere debe
ant minime cōtenti: superflua quibus egeni sustenta
ri deberent ipietate sacrilegu sibi detenēt: et inplus
superbie atqz luxurie victū pauperū consumere non
verentur duplici iniquitate peccātes scz et q aliena

diripiunt ꝛ sacris in suis vanitatib⁹ ꝛ turpitudinib⁹ abutunt. ℣eu hodie non pascũt pastores oues sed seipsos ꝓpter quod cõminat eis dñs damnationem. Ezechiel. xliii. Ue pastoribus hierusalẽ: q̃a pascebãt seipsos non oues pascuntur a pastoribus a pasci debebant. Unde. Ber. Conuenit bonitas amabilem scientia discibilem: disciplina mutabilez reddut. Scientia ꝛ disciplina bonitatẽ attrahunt: scientia corrigit ꝛ disciplina pascit. Debet aũt quilibet ꝓlatus ꝛ religios⁹ ꝛ clericus qui alus ꝑest solicitus esse quomõ deo placeat in puritate ꝙscientie Ber. ℣anducare spiritualiter corpus xp̃i est passionis et redemptionis eius attentius recolere sacra beneficia ad sumendũ suauite tu conscientia ꝛ recolendũ fideliter in memoria. Au. Quotidie corpus xp̃i sumere non lando nec vitupero. ℣oc est signuz sepe cõmunicandi cum de ꝓceptione huius sacramenti timoꝛ seruilis minuituꝛ ꝛ incendiũ charitatis plus augmentatur. Sed per hoc aliqui retrahunt cum de cõmunione deuotionem ꝛ ꝙsolationẽ singularem non ita percipiũt ꝓut eis beneplacituz fozet ꝛ hi magis sua q̃ de sui videntur querere

O Ueneranda sanctitudo manuũ sacerdotũ o felix exercitiũ. O mũdi vere gaudiũ vbi ima summis iungit: cũ christus tractat christũ sacerdos dei filium cui delicie sunt esse cũ filius hominũ

Unde ꝙPetrus in canonica. Uos estis genus electum regale sacerdotium/ gens santa/ populus acquisitionis. Augusti. Uos estis inquit genus electũ nõ solum electione temporalibus ꝓlatõis sed vt

ſpero electionis eterne predeſtinationis. Unde
apoſtolus. Elegit eos ante mundi conſtitutionem:
qui nondum erunt niſi predeſtinati. Auguſtinus
Quomodo elegit eos ante mundi conſtitutionem:
vt amplexas moueatis: imo vt magis incalefcas in
amorē tui redemtoris voluit chriſtus vt iugiter co
leretur per ruum myſterium: quod ſemel offerebatur
in mundi precium ⁊ perennis illa victima viueret i
memoria et ſcuper erit in gloria patris. Uñ Moy
ſes rogauit dominū quondam diſcens Oſtende mi
hi teipſum domine vezū. Sed nō tibi ſolū oſtendit
ſed in manib⁹ tuis ſe totū tradidit. Delectari ergo
debes: o tu ſacerdos ⁊ gaudere in ſacramento alta
ris: in cui⁹ confeſſionem fidelis miniſter inuenit in
medio patris ⁊ filii ⁊ ſpiritus ſancti altaribus ex oi
latere ſuperius ordinib⁹ ſacramentū p nobile my
ſterium ſuperexcellentis gloria: videt ſacerdos et ſentit
filius dei fratrē ſuū amantiſſimū cui⁹ veraciter car
nē ⁊ ſanguinē tenet. Unde pſal. Narrabo inquit
nomē tuū fratribus meis. Uidet ⁊ ſentit ſpūmſan
ctū a patre ⁊ filio procedentē domeſticū eſſe ſocium fa
ctorē ⁊ diſpenſatorē ſuū: qui ipſe vere conſolator ē peni
tentiū ⁊ aduocatus oim in ſe ſperātiū. Uidet verū
deū ⁊ ſentit ſpūaliter angelos ⁊ cēm celi celor⁹ ſena
tum tibi applaudentē: ⁊ vt cōciuis eor⁹ aſcribi me
reatur. Ibiq⁹ celebrat familiare colloquiū inter de
um ⁊ moyſen amicū ſuū. i. fidelē miniſtrū. Penſa
igit iugiter amplectere ſuauiter repone fideliter qd
audis quid agis quid legis quid tenes Talis ſepul
crum chriſti: patens alapidem ſuperpoſitum: corpo
rale ſudarium: ſubſtratoria corpozalia lintheamia

quibus inuolutis fuit christus singnificant. Hostia quaz vides nõ est panis sed caro et sanguis eius qui pepẽdit in cruce pro mũdi vita. Jam oculis tuis vides panem angelorũ qui nescit putrescere nõ vadet in secessum sed ducente ipsum illuc reducet te vnde retraxit imaginẽ. Hoc itaqz sacramentũ ab eterno in celo repositũ/ sed dyabolo penitus occultatuz prophetis quibusdã reuelatum/ sollicitudine z sanctitati vestre est traditum z per omnia donatũ. Quis vidit talia? videant oculi nec mirentur: quia omnia sicut voluit fecit. O sacerdotes q̃tum ẽ q in euelatõe manuũ vestrarz capita regum inclinãtur: q regis et regine vobis munera offerũt Omnis ecclesia vos patres cõfitet z expectat intercessores. In quoz priuilegiati amoris premiũ datum z dictũ est petro. Pasce oues meas. In singularitate potestatis datũ est z dictũ est. Apostolus. Quodcũqz ligaueritis super terrã ꝛc. Pensate quã tũ est hoc maximũ scz si ad ligationem angelorum assensus hominũ expectaret: q̃tum ergo ẽ si ad arbitriũ hominũ assẽsus iclinatur angelorum. Audite vestri officii dignitatem cautelã z cõstantiam: cũ dixit. Elegivos ꝛc. officium vt cũ dixit ctatis: cautelam vt cum dixit: Fructum afferatis cõstãtiam vt cum dixit/ Fructus vester maneat. Vobis etiam dictum est. Jte in vniuersũ orbez ꝛc. Electi ergo estis vt eatis ergo periculosũ est vobis stare: periculosi9 sedere: periculosissimũ est iacere. qui nõdum erant nisi predestinando. Gregorius. Predestinatio nihil aliud est q̃ gratie presentis z gloriose future preparatio. Augustinus. Quattuoz enĩ requirunt̃ ppare

ad prepaꝛationē gratie pꝛesentis ꝫ pꝛedestinationē glozie future. Primū est voluntas tribuentis. Secundum est libertas voluntatis. Terciū est pꝛedestinatio nō existētis. Quartū ē meritū accipiētis. Alioquin nec gratia in pꝛesenti nec sequitur glozia in futuro. Unde Apostolus. Quos pꝛescouit: hos pꝛedestinauit conformes fieri imagi-nis filii dei ꝫ sacerdotis in tanti mysterii ministe-rio. Idem. Quos pꝛedestinauit: hos et vocauit: et quos vocauit hos ꝫ iustificauit: quos iustificauit illos ꝫ magnificauit. Glosa. In pꝛedestinatōe ē grā-tia: in vocatione potentia in iustificatōne letitia: in magnificatione glozia. Unde vos sacerdotes estis genus electum.

Augustinus. O pꝛesbyter siue sacerdos sicut deus te elegit ꝫ pꝛelegit redde rationē villica tionis tue in quā vel quod tu in hoc seculo elegeris dum deus electionem a te requiret non est dubium dare an sacerdos sit angelus an dyabolus. Si vixe rit in castitate coꝛpoꝛis ꝫ anime ꝫ humilitate est an gelus. Si vixerit econuerso ē peioꝛ dyabolo ꝫ hoc e hoꝛribile valde malis pꝛesbyteris: o sacerdotes cō-sidcrate vestre dignitatis dulcissime excellentiam: quia dominus vos ditauit pꝛe omnibus creaturis. Honoꝛādi sūt quippe sacerdotes; quib⁹ dns tantaꝫ in mundo pꝛe omnibus cōtulit gratiā et honoꝛem.

Sapientia: ecce cōputati sunt scilicet sacerdo-tes inter filios dei ꝫ inter sanctos soꝛs illoꝛū est scilicet sacerdotuꝫ. Merito ergo gaudete et bene dicite vos sacerdotes dñi dnio: laudate et supeꝛalta te cuꝫ in secula qui vos ad tantā dignitatē ꝫ grati-

am elegit. Et gratias agite ei pro tantis beneficiis p̄sentibus, preteritis & futuris et eternalib⁹ temporalibus & spiritualibus & rogate suppliciter dicētes Confirma hoc deus quod operatus es in nobis per immensam gratiam tuam in presenti & p̄sta vt cum omnibus nobis cōmissis & omnib⁹ fidelibus & cum omnibus sanctis & angelis tuis in futuro in regno celorum confitemur nomini tuo sancto: et glorie-mur in laude tua in eternum.

Dominus noster pontifex de vestibus sacerdotalibus mysticam vt summus sacerdos/castitatem induit in almo vtero/scilicet beate virginis marie. Ministri vero iudeorum dederunt ei amictum alapis contextum. Herodes albā quando illusit eū alba veste indutum. Ministri pilati singulum uqā do flagellis ceciderunt cum. Dederūt ei phanonem quando ligauerunt ad columnā stolam sputis contextam: calculam quando induerunt eum veste purpurea dicentes. Aue rex iudeorum. Lanceā pro baculo. Crucem pro sede episcopali. Spineā coronam pro infulis. Clauum in pedibus pro sandalis. Clauos in manibus pro anulo & cyrotheca. Sicq; ornatus pontifex noster primo templū aspersit missā cantauit: hely hely postea indulgentiā dedit dicens Pater dimitte illis. &c. Prelati temere credunt sibi cuncta licere. Credidit et cayphas omne nefas sibi fas. Ue misero mundo: Ue primo: veq; secūdo Ue per|pontificum|dedecus honorificum. Pontifices muti de iure suo male tuti. Quāuis cognuti nō audent cognibus vti.

Nota sex vicibus fudit christus sanguinē suū pro nobis. Primo in circūcisione ꝛ hoc fuit 1
nostre redemtionis initium. Secundo in oratio// 2
ne: ꝛ hoc fuit nostre redemptionis desiderium. Ter 3
tio in flagellatione. Quarto in coronatione: et hoc 4
fuit nostre redemptionis meritū: quia linore ei⁹ sa
nati sumus. Quinto in crucifixione: ꝛ hoc fuit no 5
stre redemptionis pretium. Tunc enim que non ra
puit exsoluit. Sexto in lateris apertione: ꝛ hoc fuit 6
nostre redemtionis sacramentū: quia inde exiuit
sanguis ꝛ aqua. Sanguis in redemptionem pecca
torum: ꝛ aqua in lauacrū baptismi sacrificandum.

¶ Finit stella cleric̄orum.

MVSEVM
BRITAN
NICVM